

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. I.**, narozený dne x. x. x
státní příslušností Běloruská republika
bytem v ČR: x

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2019 č. j. OAM-604/ZA-ZA12-ZA08-2018

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil ust. § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále

také „správní řád“), ust. § 14a zákona o azylu a článek 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Upozornil na to, že mu správním orgánem mezi lety 2013 a 2016 byla dvakrát udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu, z důvodu neuspokojivé situace v zemi původu žalobce. Měl za to, že žalovaný porušil svou zákonnou povinnost zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem k individuálním okolnostem případu. Nepovažoval změnu situace v Běloruské republice (dále také „Bělorusko“) mezi lety 2013 a 2015 za změnu natolik výraznou a dostatečně trvalé povahy, aby odůvodňovala, při totožné výpovědi žalobce a totožných důvodech jeho žádosti, neudělení doplňkové ochrany. Žalobce rozporoval závěry, ke kterým dospěl žalovaný při hodnocení zpráv obsažených ve správním spise, a měl za to, že zprávy byly záměrně dezinterpretovány, aby mohla být žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta. Obával se nebezpečí vážné újmy v případě návratu z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí, neboť se na běloruském území nenachází od roku 2004 a v cestovním dokladu nemá vízový štítek ani povolení k pobytu z jiné země. Z uvedeného bude dle žalobce státním orgánům jasné, že v zahraničí pobýval jako žadatel o mezinárodní ochranu či jako její držitel, a bude na něj dopadat ustanovení trestního řádu o diskreditaci Běloruska. Měl obavy, že mu hrozí vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, protože policie se o něho aktivně zajímá i po dobu jeho nepřítomnosti v zemi. Odkázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Bělorusku, zprávu Amnesty International o stavu lidských práv v Bělorusku za období let 2013-2018, zprávu Human Rights Watch za rok 2017 a informace zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva k situaci v Bělorusku z října 2017. Uvedl, že z jeho konzistentní výpovědi plyne opačný závěr, než k jakému dospěl žalovaný, a to, že policie o něj jeví zvýšený zájem. Dopad politických změn v Bělorusku na ochranu lidských práv v praxi považoval za zanedbatelný, domníval se, že stav věci nebyl zjištěn dostatečně.

3. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, neboť dle jeho názoru nedokládají žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení. Při svém rozhodování vzal v úvahu tvrzené skutečnosti a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu a vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídal předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Měl za to, že přijaté řešení reaguje na konkrétní okolnosti daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu dle ust. § 12 písm. a), § 12 písm. b), § 13, § 14, § 14a či § 14b zákona o azylu v případě žalobce nebyly žalovaným shledány. Žalovaný považoval stav věci za řádně a dostatečně zjištěný, závěrům vysloveným žalovaným skýtají oporu podkladové materiály, které jsou součástí spisového materiálu. Správní orgán poukázal na účelové jednání žalobce, který měl v průběhu správního řízení možnost se se shromážděnými podkladovými materiály seznámit, vyjádřit se k nim a případně navrhnout jejich doplnění, ale k tomuto úkonu se nedostavil. Žalovaný upozornil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno ve věci již v pořadí osmé žádosti žalobce o mezinárodní ochranu na území České republiky. Dle žalovaného je z obsahu materiálů vztahujících se k předchozím řízením zřejmé, že tvrzením žalobce, kterým odůvodňoval svou žádost o mezinárodní ochranu, se správní orgán v minulosti opakovaně zabýval. Jako důvod k udělení azylu ji neshledal již v případě jeho první žádosti a závěr žalovaného obstál i v následném soudním přezkumu. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti ke zmíněným obavám vztahovaným ke své politické aktivitě a setrval na svých původních tvrzeních, správní orgán je ani v žalobou napadeném neshledal azylově relevantními. Žalovaný trval na správnosti a zákonnosti

svého rozhodnutí a v podrobnostech odkázal na str. 4–5 odůvodnění, kde tvrzení žalobce v potřebném rozsahu vypořádal. Prezentovanými důvody se zabýval i z pohledu zákonných kritérií pro udělení doplňkové ochrany a nedospěl k závěru o důvodnosti žalobcových obav z návratu pro riziko skutečného nebezpečí vážné újmy. Ve vztahu k uváděným obavám ze skutečného nebezpečí vážné újmy žalovaný poukázal na prospektivní povahu rozhodování, kdy je posuzováno uvedené riziko ve vztahu k době budoucí, tedy pro případ návratu žadatele do země jeho státní příslušnosti. Podotkl, že z individuálních okolností nelze dovodit nebezpečí ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, které by mu mohlo pro případ návratu aktuálně hrozit, tedy ani ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Uvedl také, že jak vyplývá z rozhodnutí o šesté a sedmé žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, doplňková ochrana mu byla udělena, neboť vzhledem k nepříznivé bezpečnostní situaci v Bělorusku, která se vyhrotila po posledních prezidentských volbách v prosinci 2010, by v případě návratu žalobce do vlasti nebylo možné jednoznačně vyloučit, že by mohl být vystaven přímému a bezprostřednímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Tento stav však již dle žalovaného netrvá. Ve vlasti žalobce došlo k pozitivnímu vývoji stran bezpečnostní situace, vzhledem k tomu považoval správní orgán nynější návrat žalobce do země státní příslušnosti za možný. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl.

4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 19. 7. 2018 poskytl žalobce údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Sdělil, že je běloruské národnosti a běloruské státní příslušnosti. Narodil se v obci Grodno v bývalém SSSR. Platnost jeho cestovního dokladu skončila před 10 lety a již v minulosti ho odevzdal Ministerstvu vnitra ČR. Dorozumí se českým a ruským jazykem. Hlásí se ke katolické víře a v minulosti rozdával letáky vytvořené politickou stranou ZUBR. Je svobodný, má dvě děti, jejichž totožnost odmítl sdělit. Posledním místem bydliště žalobce ve vlasti byla obec x. Do České republiky přicestoval z Běloruské republiky autobusem před 12 nebo 13 lety, následně pobýval v různých státech Evropské unie, do České republiky přicestoval naposledy vlakem v roce 2015. V minulosti pobýval v Nizozemí, Rakousku, Itálii, Francii, Rumunsku a Belgii. V České republice mu byla žádost o mezinárodní ochranu dvakrát zamítnuta, následně dvakrát udělena, ale kvůli nenahlášení adresy pobytu mu propadla. Vysvětlil, že o mezinárodní ochranu žádal mnohokrát v České republice, Rakousku nebo Holandsku, odkud ho poslali do České republiky v rámci dublinského řízení. Ohledně zdravotního stavu uvedl, že je v pořádku, v minulosti na tom byl hůře. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se politická situace v Bělorusku nezměnila a nadále mu hrozí nebezpečí. Vzhledem k tomu, že žalobce nepředložil v průběhu správního řízení žádné doklady osvědčující jeho totožnost a státní příslušnost, přijal správní orgán rozhodující ve věci jako dostatečné k prokázání jeho totožnosti a státní příslušnosti čestné prohlášení jmenovaného učiněné dne 19. 7. 2018.

7. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 19. 7. 2018. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že celé tři roky od příjezdu do České republiky byl ve výkonu trestu. O prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany nepožádal, jelikož se nacházel ve vězení a byl na tom podle svého vyjádření zdravotně špatně. Z výkonu trestu byl propuštěn 3. 7. 2018. Doba trvání doplňkové ochrany mu již uplynula, proto raději vycestoval do Rakouska. V Rakousku byl také uvězněn za krádeže a po propuštění z vězení se vrátil do České republiky. Ohledně důvodů žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že mu dosud jsou v domovském státě doručována předvolání na policii, které může později doložit. Podle žalobce je to zřejmě kvůli letákům proti prezidentovi, které rozdával před odjezdem z vlasti. Předvolání má posílat jednou za měsíc policie a přebírá je matka žalobce. Nevěděl, z jakého konkrétního důvodu má být předvoláván, odkázal se na předchozí řízení, v nichž měl předvolání dokládat. Předvolávání mají být doručována jeho matce, pravděpodobně policií, avšak s určitostí to neví. Podle žalobce jeho matka policii neoznámila, že se již nenachází ve vlasti. V případě návratu se obával o život a možného ublížení ze strany policie. Předvolání mu měla být doručována ještě před jeho odjezdem z vlasti a jsou doručována doposud. Nebyl schopen uvést, v jakém období letáky rozdával, jelikož to bylo velmi dávno a bral to pouze jako práci. Obsah letáků směřoval proti prezidentovi, ale konkrétní obsah neznal. Nebyl si vědom, kolik letáků rozdál, výši ohodnocení si také nepamatoval. Vypověděl, že impulzem k odchodu z Běloruska byl strach o život. Po zadržení kvůli rozdávání letáků měli žalobce dva dny bít, byl zadržen před 15 lety, avšak nepamatoval si, kdy přesně se to stalo. Žalobce zadržela policie při rozdávání letáků, protože porušoval bezpečnost republiky. Vyloučil, že by si na postup policie stěžoval nebo se obrátil na nadřízené orgány policie s odůvodněním, že se jedná o jeden systém a v zemi není žádné právo. Během zadržení byl opakovaně bit, ale nebyl z ničeho obviněn. Ve vlasti nebyl nikdy trestně stíhán nebo souzen. Informace o situaci v zemi čerpá z internetu a ve vlasti je v kontaktu s rodiči. Uvedl, že neví, z jakého důvodu by ho měla policie 13 let v řadě předvolávat, protože se na policii nikdy nedostavil. Vyloučil možnost přestěhovat se na jiné místo ve státě s vysvětlením, že pokud by to bylo možné, domů by se vrátil už dávno. Na otázku správního orgánu, z jakého důvodu páchá trestnou činnost ve státě, v němž mu byla udělena doplňková ochrana, odpověděl, že bylo pro něj těžké se přestěhovat z vlasti, nikoho zde neměl, a proto začal brát drogy. O mezinárodní ochranu přišel požádat až v poslední den platnosti výjezdního příkazu, protože chtěl být s rodinou, kterou 30 měsíců neviděl. Žalobce sdělil, že do dvou týdnů od pohovoru doloží předvolání. Ze správního spisu je zřejmé, že až do doby vydání rozhodnutí žalobce žádné materiály nedoložil.
8. Správní spis pak obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 7. 2018, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 14. 7. 2019, informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 6. 2019 „Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 6. 2019 č. j. 113939-6/2019-LPTP „Bělorusko – Pobyt občanů Běloruské republiky (BR) v zahraničí, situace občanů BR po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, sledování občanů BR v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, trestní řád BR – čl. 369-1 „diskreditace Běloruské republiky“, trestní řád BR – čl. 356 „zrada státu“, návrat občanů BR bez dostatečných dokladů do vlasti, pozbytí státního občanství BR“, informaci Jamestown Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní

konsolidaci“, zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018 ze dne 13. 3. 2019, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-604/ZA-ZA12-ZA08-2018 ze dne 29. 11. 2019.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
11. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
12. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
13. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
14. Soud úvodem připomíná, že pouhý výčet zákonných ustanovení, které měl žalovaný dle žalobce porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobce v rozporu, nelze považovat za žalobní body).
15. Městský soud v Praze má za to, že žalovaný řádně posoudil všechna tvrzení žalobce učiněná v průběhu správního řízení a svůj závěr v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodnil. Žalovaný se vypořádal s vyjádřeními žalobce ohledně jeho obav z pronásledování ze strany policejního orgánu po návratu do vlasti. S posouzením žalovaného se zdejší soud ztotožňuje a odkazuje na něj.
16. Stěžejní námitkou žalobce bylo, že byl zbit běloruskou policií a ta ho od té doby předvolává, zřejmě protože roznášel letáky, které směřovaly proti prezidentu Běloruska. Měla by mu tedy být udělena mezinárodní ochrana, protože je v domovském státě pronásledován za uplatňování politických práv. Jak konstantně Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) zdůrazňuje ve své judikatuře (např. usnesení ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014 - 93, či ze dne 28. 6. 2018, č. j. 4 Azs 237/2017 - 30), azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, v nichž je žadatel ve své zemi původu „pronásledován za uplatňování politických práv a svobod“ (§ 12 písm. a) zákona o azylu] či má „odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů“ (§ 12 písm. b) zákona o azylu]. Žalobce však v řízení netvrdil a ani během řízení nevyšly najevo žádné relevantní důvody, které by vedly k závěru o naplnění výše uvedených kritérií. Městský soud v Praze konstatuje, že žalobcem popsané jednání ze strany policie spočívající v jeho zadržení a fyzickém napadení, muselo být pro žalobce nepříjemné, nedosáhlo však takové intenzity, aby mohlo být klasifikováno jako pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud uvedl ve svém usnesení 2 Azs 35/2019-75 ze dne 27. 11. 2019, že: „*Uměřenost a civilizovanost jednání policie je ve většině států světa znatelně menší, než jaké standardy panují v rámci euroamerické civilizace, a tedy i v České republice. Azylovým důvodem může být jen takové jednání policie země původu, na základě něhož by se žadatel o azyl mohl reálně obávat o svůj život nebo toho, že utrpí velmi vážnou zdravotní újmu. Běžný nátlak jako vydírání ze strany policie, využívání citlivých informací, nucení ke spolupráci a fyzické útoky menší intenzity zpravidla nebudou postačovat jako dostatečný důvod strachu z pronásledování. Žalobce navíc netvrdil a ani v řízení nevyšlo najevo, že by byl v zemi původu jakkoliv politicky aktivní a snažil se uplatňovat svá politická práva a svobody nebo že by byl pronásledován z některého z důvodů vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu.*“

17. V případě žalobce, který ve všech svých žádostech uvedl, že letáky směřující proti prezidentu Běloruska roznášel pouze za účelem získání finančních prostředků, nelze dospět k názoru, že by byl azylově relevantním způsobem pronásledován za uplatňování svých politických práv a svobod. Z pohovoru, který byl s žalobcem v rámci řízení proveden, vyplynulo, že žádné politické přesvědčení nemá, není členem žádné politické strany ani skupiny a nikdy se politicky nijak neangažoval.
18. Žalovaný svůj závěr, že udělení mezinárodní ochrany již není zapotřebí, opřel především o informaci Jamestown Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci“, informaci MZV ČR č. j. 113939-6/2019LPTP ze dne 6. 6. 2019, informace OAMP- Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 14. 6. 2019 a zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018 ze dne 13. 3. 2019, ze kterých ve svém rozhodnutí citoval. Soud porovnal výše uvedené informace se skutečnostmi uvedenými žalobcem v předchozích řízeních o udělení mezinárodní ochrany a v řízení současném a konstatuje, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobce ve vztahu k prezentovaným potížím, že udělení mezinárodní ochrany již není zapotřebí. Soud upozorňuje například na to, že po parlamentních volbách v roce 2016 se poprvé od roku 2004 staly poslankyněmi též dvě opoziční kandidátky. Při prezidentských volbách v roce 2015 nedošlo k brutálním zásahům proti občanské společnosti ani k uvěznění předních opozičních představitelů. Západní státy uznaly, že v běloruském politickém prostředí došlo k několika zlepšením, spolupráce Běloruska se státy Evropské unie a Spojenými státy americkými se prohloubila. V srpnu 2015 došlo k propuštění politických vězňů. Organizátoři a účastníci nepovolených shromáždění již nejsou odsuzováni k trestům odnětí svobody, ale jsou jim ukládány pokuty. Došlo ke zmírnění státního pronásledování politické opozice, což přispělo k mírnému zlepšení politického prostředí. V roce 2016 přijalo Bělorusko první mezirezortní plán ohledně lidských práv [výše uvedené informace vyplývají ze zprávy Transformačního indexu Bertelsmannovy nadace (BTI) z ledna 2018 o

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Bělorusku, který je soudu znám z jeho činnosti]. Z informace Jamestown Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci“ dále plyne, že Bělorusko překonalo období ekonomického poklesu. Na konci roku 2017 prezident Lukašenko podepsal dva výnosy, které měly odstranit omezení pro podnikatelskou činnost. Snižuje se také napětí mezi vládními a opozičními příznivci. V roce 2017 též pokračovalo sbližování Běloruska se západními státy. Jako forma potrestání demonstrantů je častěji voleno jejich pokutování. V květnu 2017 bylo zaregistrováno politické hnutí „Pověz pravdu“. Některé základní informace o aktivitách vlády jsou zpřístupňovány na internetu. Nezávislí novináři jsou příležitostně schopni vyvinout tlak na úřady. Z uvedeného je zřejmé, že situace v Bělorusku se v poslední době podstatným způsobem zlepšila.

19. K situaci v Bělorusku se v minulosti vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, např. v usnesení ze dne 15. 5. 2020 č. j. 10 Azs 20/2020-40, konstatoval: *„Závěry žalovaného i krajského soudu o nynějším zlepšení bezpečnostní situace v Bělorusku jsou podloženy informacemi uvedenými ve správním spisu. Oproti situaci z roku 2010 již v Bělorusku nedochází k brutálním zásahům proti občanské společnosti. V podrobnostech NSS odkazuje na s. 5 až 8 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný cituje konkrétní pasáže ze zpráv o zemi původu. Žalovaný své závěry opřel o zcela konkrétní skutečnosti. Zdroje, ze kterých žalovaný vycházel, jsou relevantní, aktuální a důvěryhodné (rozsudek ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16; k zjišťování a zohlednění informací ve prospěch i neprospěch žadatele pak rozsudek ze dne 30. 6. 2010, čj. 9 Azs 16/2010-229). Ačkoliv je Bělorusko dle citovaných zpráv považováno za autoritářský stát a z hlediska dodržování lidských práv jde o problematickou zemi, neznamená to nutně, že kterýkoliv občan této země je vystaven tomuto negativnímu vlivu (ve vztahu k situaci v Bělorusku srov. např. usnesení ze dne 9. 1. 2020, čj. 7 Azs 168/2019-33, bod 14; či ze dne 29. 1. 2020, čj. 10 Azs 436/2019-28, bod 9).“* Zdejší soud také odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 12. 2019 č. j. 60 Az 17/2019-27 (kasační stížnost proti němu byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020 č. j. 9 Azs 31/2020-35 odmítnuta pro nepřijatelnost), ve kterém se uvádí: *„Zdejší soud poukazuje na skutečnost, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval jednotlivými informacemi a zprávami o zemi původu žalobce, z nichž při rozhodování v jeho věci vycházel, a dospěl k závěru po prostudování v odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedených zpráv týkajících se země původu žalobce, že došlo ke zlepšení dodržování lidských práv, zprávy již nehovoří o bezdůvodném zatýkání odpůrců režimu a hrozbě jejich mučení, oproti zprávám, z nichž těžil žalovaný při rozhodování o udělení doplňkové ochrany v roce 2016, 2014 a 2013. V zemi původu žalobce tak došlo k podstatné změně okolností, za kterých mu byla v roce 2016 prodloužena doplňková ochrana.“*
20. V případě žalobce nebyly shledány žádné specifické okolnosti, které by mu bránily v návratu do vlasti. Na str. 4 až 8 napadeného rozhodnutí se žalovaný věnoval konkrétním skutečnostem, které žalobce uvedl jako důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce nelze označit za opozičního aktivistu či aktivistu v boji za lidská práva, také nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani nebyl politicky aktivní. Žalobce sice uvedl jeden incident, kdy měl potíže s policií, avšak se státními orgány v domovském státě dlouhodobě potíže neměl. Žalovaný po posouzení sdělení žalobce neměl za to, že by žalobci ve vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. S tímto posouzením se zdejší soud ztotožňuje a považuje ho za dostatečné.
21. Žalovaný se zabýval na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí též tím, zda žalobci v případě návratu do země původu hrozí postih související s řízením o udělení mezinárodní ochrany

nebo za pobyt v zahraničí, a soud se s jeho závěry ztotožňuje. K námitce žalobce, že státní orgány se dozví o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, soud uvádí, že v informacích obsažených ve správním spise je jasně řečeno, že *„Navrátili se občané mají stejná práva jako ti, kteří žijí v zemi nepřetržitě. Neúspěšní žadatelé o azyl mohou být předmětem zájmu jen v případě, že běloruské státní orgány o absolvování této procedury vědí. Nebezpečí ve smyslu fyzickém nehrozí ani od státu, ani od soukromých osob. Nebylo zaznamenáno ani znevýhodňování či diskriminace na základě žádosti o mezinárodní ochranu.“* Žalobce není osobou, která by byla politicky aktivní, a nelze tedy předpokládat, že by o ní měly projevoval běloruské státní orgány jakýkoliv zvýšený zájem a že ani z tohoto důvodu žalobci v zemi původu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Tvrzení žalobce, že z jeho cestovního dokladu běloruské státní orgány dovodí, že na území Evropské unie pobýval jako žadatel o mezinárodní ochranu, je zcela liché, neboť žalobce při poskytnutí údajů k žádosti sám uvedl, že cestovní doklad má již neplatný a bude si tedy muset zajistit nový, ze kterého nebude možné cokoli dovozovat. Prostudováním informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 6. 2019 č. j. 113939-6/2019-LPTP „Bělorusko – Pobyt občanů Běloruské republiky (BR) v zahraničí, situace občanů BR po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, sledování občanů BR v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, trestní řád BR – čl. 369-1 „diskreditace Běloruské republiky“, trestní řád BR – čl. 356 „zrada státu“, návrat občanů BR bez dostatečných dokladů do vlasti, pozbytí státního občanství BR“ dospěl soud ke stejným závěrům jako žalovaný a tuto námitku žalobce neshledal důvodnou.

22. Jakkoli nelze přes uvedené změny považovat Bělorusko za prototyp rozvinuté demokracie, není současně možné s odkazem na uvedené tvrdit, že by osobám, jako je žalobce, nyní hrozila při návratu do vlasti vážná újma. Zde lze odkázat na usnesení NSS ze dne 15. 5. 2020, č. j. 10 Azs 20/2020-41 bod 9, kde NSS uvedl, že *„ačkoliv je Bělorusko dle citovaných zpráv považováno za autoritářský stát a z hlediska dodržování lidských práv jde o problematickou zemi, neznamená to nutně, že kterýkoliv občan této země je vystaven tomuto negativnímu vlivu (ve vztahu k situaci v Bělorusku srov. např. usnesení ze dne 9. 1. 2020, čj. 7 Azs 168/2019-33, bod 14; či ze dne 29. 1. 2020, čj. 10 Azs 436/2019-28, bod 9).“* Žalobce také vyjadřuje v žalobě obavu z pronásledování v zemi svého původu s ohledem na to, že běloruské orgány budou vědět o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Z informací a zpráv, ze kterých vycházel žalovaný, naopak plyne, že určité ústrky, nepříjemnosti či příkoří musí v Bělorusku snášet víceméně „jen“ protirežimní aktivisté, obhájci lidských práv či bývalí političtí vězni.
23. Žalobce netvrdí a ani to nevyplývá ze známých skutečností, že by byl jakkoli politicky angažován, či se snažil aktivně vystupovat proti politickému režimu v Bělorusku. Žalobce se profiluje jako nezájmová osoba, navíc nebyl před odjezdem z vlasti vystaven žádnému zájmu bezpečnostních složek, nebyl z ničeho obviněn a bez problému ze země vycestoval. I tato okolnost podle soudu snižuje pravděpodobnost toho, že by po návratu do Běloruska měl být žalobce předmětem zájmu státních orgánů. Z výše uvedených zpráv a informací o bezpečnostní situaci v Bělorusku vyplývá i to, že neúspěšní žadatelé o azyl nejsou v Bělorusku znevýhodňováni, resp. takové jednání nebylo zaznamenáno.
24. Městský soud, jak je naznačeno výše, musí odmítnout námitku žalobce stran bezpečnostní situace v Bělorusku. Závěr žalovaného o zlepšení situace v Bělorusku je dostatečně podložený příslušnými zprávami. Od roku 2012 došlo v zemi původu žalobce ke zlepšení

bezpečnostní situace. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 15. 5. 2020, č. j. 10 Azs 20/2020-41 bod 9 „*Oproti situaci z roku 2010 již v Bělorusku nedochází k brutálním zásahům proti občanské společnosti.*“ V nyní projednávané věci musí soud s ohledem na skutková zjištění konstatovat, že v zemi původu žalobce došlo od doby rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany k podstatné změně okolností v aspektech, které vedly k jejímu udělení, a opětovné udělení doplňkové ochrany již nebylo zapotřebí.

25. Žalobce na území Evropské unie území pobýval s vědomím dočasnosti udělené doplňkové ochrany a nemohl tedy očekávat, že při podstatné změně okolností v zemi původu mu bude mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany opětovně udělena. Ve vazbě na tuto námitku lze citovat z usnesení NSS č. j. 6 Azs 369/2017 ze dne 14. 3. 2018: „*Nadto žalovaný již předně v odůvodnění rozhodnutí poukázal na to, že zákon o azylu předpokládá dočasnost udělené mezinárodní ochrany (str. 6), a tedy návrat cizince do země původu v případě, že pominou důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena. Neznamená to však, že by byl cizinec (zde stěžovatelka) nucen k návratu, ale je na něm, zda si oprávnění pro případný další pobyt zajistí prostřednictvím jednoho z pobytových institutů podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“
26. Městský soud v Praze dále k této problematice odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Konkrétně lze zmínit např. usnesení kasačního soudu 2 Azs 35/2019-75 ze dne 27. 11. 2019: *Žalobcem popsanou situaci není možno považovat ani za důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že k udělení doplňkové ochrany je třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. e) kvalifikační směrnice] kumulativně – tj., že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (rozsudek ze dne 21. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62). Ve shodě s výše citovaným usnesením nelze to, čeho se na žalobci dopustila běloruská policie, považovat za skutečné nebezpečí vážné újmy, jelikož následky, které žalobci hrozily, znamenaly s největší pravděpodobností „pouze“ výrazné znepříjemnění života, ne však takové snížení jeho kvality, že by mu to bralo životní perspektivu a vyvolávalo odůvodněný silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti jeho situace. Pojem vážné újmy je z hlediska jeho intenzity nutno vykládat ve světle výčtu situací uvedených v § 14a odst. 2 zákona o azylu, podle něhož za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. S ohledem na skutkové okolnosti případu u žalobce v úvahu alternativa pod písmenem b) a v rámci ní zejména ponižující zacházení. I pojem ponižujícího zacházení je nutno z hlediska intenzity újmy, která musí osobě hrozit, aby byl důvod poskytnout doplňkovou ochranu, vykládat s ohledem na průměrné či obvyklé poměry panující ve světě jako celku, a nikoli je poměřovat vysokým komfortem života v euroamerické civilizaci. Z tohoto úhlu pohledu byly ústrky a hrozby, jimž byl žalobce ze strany běloruské policie vystaven, nepříjemné, nicméně o vážnou újmu nešlo. V poměrech České republiky by jistě takové jednání policie bylo nepřijatelné a bylo by oprávněným důvodem ke stížnosti. Žalobce ovšem nebyl ohrožen ani na životě a nehrozila mu ani závažná zdravotní újma. Hrozilo by mu teoreticky nepříjemné fyzické násilí a citelné životní potíže, pokud by se po předvolání na policii nedostavil. To k poskytnutí doplňkové ochrany nestačí, neboť snížení kvality života*

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

žalobce by bylo sice citelné, ale ještě stále únosné; životní poměry v mnoha státech světa jsou mnohdy tvrdé a není v možnostech institutu mezinárodní ochrany řešit takovéto tvrdosti (srov. ze starší judikatury Nejvyššího správního soudu, ještě k překážkám vycestování podle § 91 zákona o azylu, podobnou základní filozofii posuzování újem tohoto typu zmiňuje v rozsudku ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, č. 1066/2007 Sb. NSS).

27. Městský soud shrnuje, že žalovaný se na str. 4 až 6 napadeného rozhodnutí podrobně zabýval tím, zda jsou dány důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Vyjádřil se ke všem skutečnostem, které žalobce uvedl při svém pohovoru, k důvodům, pro které podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uzavřel, že nebylo zjištěno, že by žalobce byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Městský soud v Praze se s hodnocením žalovaného ztotožňuje a plně na něj odkazuje
28. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: *„Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
29. Žalovaný se na str. 6 napadeného rozhodnutí vypořádal též s tím, zda byly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Uvedl, že žalobce je dospělou, zdravou, plně právně způsobilou osobou, která byla a je schopna si zajistit prostředky na své životní potřeby prací. S ohledem na uvedené žalovaný konstatoval, že neshledal, že by v případě žalobce byly dány skutečnosti, pro které by bylo namíste udělit humanitární azyl podle ust. § 14 zákona o azylu. Městský soud v Praze považuje učiněné hodnocení za dostatečné, dodává, že v případě žalobce nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv.

30. Žalovaný se na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí zabýval tím, zda jsou dány důvody pro udělení doplňkové ochrany. Pokud jde o důvod pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. a) zákona o azylu, tak žalobce neuvedl, ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Městský soud po prostudování spisového materiálu dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný a odkazuje na něj.
31. Co se týče důvodu pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, žalovaný poukázal na to, že doplňkovou ochranu lze přiznat pouze v situacích, kdy mučení či nelidské a ponižující zacházení či trestání žalobci reálně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jediné v případě přidružení dalších okolností nebo skutečností, které nelze předjímat. Žalobce nebyl nikdy obviněn, ani proti němu nebylo zahájeno trestní stíhání, neuvedl ani žádné jiné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dospět k závěru, že by mu v případě návratu do Běloruska reálně hrozilo nebezpečí vážné újmy. Soud tak stejně jako žalovaný neshledal, že byly naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu.
32. K důvodu pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný s odkazem na informace obsažené ve správním spise konstatoval, že v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu. Žalovaný dále uvedl, že nebylo zjištěno, že by neudělením mezinárodní ochrany a vycestováním žalobce do země původu došlo k porušení mezinárodních závazků České republiky, ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu tak nebyly dány.
33. Informace o zemi původu, na které odkazoval žalobce v žalobě, jsou staršího data a nemohou tedy dostatečně reflektovat změnu situace v Bělorusku, postup žalovaného, který své závěry doplnil aktuálními zprávami o zemi původu žalobce, je tedy správný. Žalobce také do spisového materiálu nikdy nedoložil aktuální předvolání na policii, o kterých mluvil během pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a soud tak má značné pochybnosti o pravdivosti tvrzení žalobce, že je neustále předvoláván na policii. Tato tvrzení žalobce považoval soud za účelová, neboť měla dokreslit intenzitu celé situace a žalobce by je zcela jistě podložil, pokud by uvedené aktuální předvolání skutečně existovalo.
34. Městský soud v Praze považuje dané odůvodnění za dostatečné a přezkoumatelné, ztotožňuje se s ním a plně na něj odkazuje.
35. Zdejší soud uzavírá, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za tímto účelem provedl s žalobcem pohovor, při kterém mu umožnil sdělit všechny podstatné skutečnosti týkající se zejména důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, opuštění vlasti a jeho života v Bělorusku. Žalovaný také shromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi žalobcova původu. Zjišťovány byly jak skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, tak okolnosti hovořící v jeho neprospěch. Dále zdejší soud konstatuje, že v případě žalobce neshledal naplnění žádného z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se zabýval skutečnostmi, jež v průběhu správního řízení vyšly najevo, jakož i tvrzeními žalobce. Při posouzení všech těchto skutečností došel soud k závěru, že správní orgán nikterak nepochybil ani během provádění správního řízení, ani při vydání napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (ust. § 3 správního řádu). Žalovaný rovněž dostatečně a přezkoumatelným

způsobem odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (ust. § 68 odst. 3 správního řádu). Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu.

36. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. ledna 2021

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně